

A. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Απεξάρτηση από τα κινητά για εφήβους

Το παρακάτω κείμενο έχει δημοσιευθεί στην εφημερίδα «Καθημερινή», στην ενότητα «Κοινωνία» στις 22.10.2019 και αποτελεί αναδημοσίευση είδησης από το ειδησεογραφικό δίκτυο CNN.

ΣΕΟΥΛ. Κατασκηνώσεις απεξάρτησης από τη χρήση κινητών τηλεφώνων λειτουργούν στη Νότια Κορέα, όπου ο εθισμός των εφήβων στα κινητά τηλέφωνα έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας. Η 16χρονη Γιο Τσάε Ριν κατάλαβε ότι έπρεπε να μπει σε μια τέτοια κατασκήνωση μια νύχτα, γύρω στις 4, όταν σήκωσε το κεφάλι της από το κινητό και συνειδητοποίησε ότι το χρησιμοποιούσε ασταμάτητα τις τελευταίες 13 ώρες.

Στην κατασκήνωση, σε μια όμορφη εξοχική τοποθεσία γεμάτη πράσινο, η Γιο και οι υπόλοιποι έφηβοι άφησαν τελείως τα κινητά τους και ασχολήθηκαν με δραστηριότητες στη φύση και ομαδικά παιχνίδια. Κάθε ημέρα συνομιλούσαν με ειδικούς, ώστε να καταλάβουν τις ρίζες του εθισμού τους και να βρουν τρόπους να τον υπερβούν, ενώ η ημέρα έκλεινε με διαλογισμό. Εξετάζοντας το πρόβλημα, κάποια παιδιά ανέφεραν ότι ο φόρτος των μαθημάτων τούς προξενεί άγχος και χρησιμοποιούν το κινητό ως αγχολυτικό. «Όταν πιάνω το κινητό, ξεχνάω προσωρινά το άγχος», είπε η 16χρονη Λι Γουό Ριν. «Αλλά τη στιγμή που το αφήνω, μου ξανάρχονται αυτά που με στενοχωρούσαν. Είναι φαύλος κύκλος».

Ο διευθυντής της κατασκήνωσης, Γιο Σουν Ντουκ, λέει ότι τις πρώτες ημέρες χωρίς τις συσκευές, τα παιδιά έχουν «μια όψη αγωνίας» στο πρόσωπο. Αγωνία γι' αυτά που «χάνουν» αποσυνδεδεμένα από τη μόνιμη ροή επικοινωνίας με τους φίλους τους και τη μόνιμη αλληλεπίδραση με τις αγαπημένες τους εφαρμογές. «Έπειτα από δύο-τρεις ημέρες γαληνεύουν», προσθέτει. Στη χώρα που κατασκευάζει μερικές από τις γνωστότερες μάρκες κινητών, το 30% των παιδιών κάνει υπερβολική χρήση τους. Μετά την επιστροφή της από την κατασκήνωση, η Γιο είναι πλέον ικανή να περιορίσει τη χρήση του κινητού στις δύο με τρεις ώρες καθημερινώς. Κυρίως, έχει ανακτήσει τον έλεγχο της ζωής της. «Πριν, ακόμη και αν σκεφτόμουν ότι έπρεπε να σταματήσω, δεν μπορούσα. Τώρα, αν θέλω να σταματήσω,

σταματάω αμέσως», λέει, αλλά προσθέτει ότι οι επιδράσεις του προγράμματος απεξάρτησης δεν ήταν εξίσου θετικές για όλα τα παιδιά.

Όσα είχαν πάει στην κατασκήνωση έπειτα από πίεση των γονιών τους και χωρίς να το θέλουν πραγματικά, δεν έβλεπαν την ώρα να επιστρέψουν στα ίδια. «Όταν ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα, μία από τις συγκατοίκους μου ούτε καν χαιρέτησε», λέει η Γιο. «Έφυγε τρέχοντας για να πάρει στα χέρια το κινητό της».

A3. Στο κείμενο προβάλλεται ότι ο φόρτος των μαθημάτων προξενεί άγχος σε κάποια παιδιά και χρησιμοποιούν το κινητό ως αγχολυτικό. Με αφορμή την παραπάνω διαπίστωση και αξιοποιώντας την εμπειρία σου να συντάξεις ένα άρθρο (200- 250 λέξεων) για το ιστολόγιο του σχολείου σου στο οποίο θα εξηγείς τους λόγους που οι έφηβοι δημιουργούν σχέσεις εξάρτησης με το κινητό τους τηλέφωνο και θα προτείνεις τρόπους, για να περιορίσουν τη χρήση του.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΡΥΣΤΙΑΝΗ (1952 -)

Το φυλλάδιο(απόσπασμα)

Το παρακάτω απόσπασμα ανήκει σε «επιστολικό διήγημα» της Ιωάννας Καρυστιάνη. Σε αυτό μια ηλικιωμένη γυναίκα γράφει στην αδελφή της, στο χωριό, για να γεμίσει τα μοναχικά βράδια της στην πόλη.

Αγαπημένη μου αδελφή Ουρανία.

Έχω να γράψω ολόκληρο γράμμα από την εποχή που ο συγχωρεμένος ο Ιάκωβος ήταν στρατιώτης, στα χρόνια του Κωνσταντίνου Καραμανλή και της Φρειδερίκης.

Τότε, επί είκοσι οκτώ μήνες έκανα καθημερινή εξάσκηση. Του έγραφα τι κεντώ, πού πάω, πόσα εξοικονομώ, πόσο τον αγαπώ και να προσέχει με τα πολυθόλα του πυροβολικού.

Αυτά στη γνωστή μας, τότε, δίφυλλη με ρίγες κόλλα, σύνολον τέσσερις σελίδες τη φορά.

Η κυρία Σοφία διαβάζει και ξαναδιαβάζει αυτές τις γραμμές. Είναι ικανοποιητικές ως αρχή; Πώς θα έπρεπε να ξεκινήσει την επιστολή μετά από την πολύχρονη αποχή από

αλληλογραφίες; Και μήπως στη σημερινή εποχή είναι εντελώς άσκοπη η όλη ιστορία με φακέλους, γραμματόσημα και ταχυδρομεία;

Υπάρχει το τηλέφωνο.[...]Στρέφει το κεφάλι της προς τη συσκευή, στο επιπλάκι του χολ. Την κοιτάζει για κάμποσο. Και ξαναπιάνει το μπικ.

Ουρανία μου, μέσα στο φάκελο, εκτός από τα χρήματα για να πάρεις ένα μούλτι πολυμίξερ, το δωράκι μου για την εορτή σου, σου εσωκλείω και το φυλλάδιο της ψησταριάς. Τα σουβλάκια του Παρασκευά. Όταν ανέβαινες, μία στα τρία, στα τέσσερα χρόνια στον Πειραιά, εκεί σε πήγαινα για τα μπιφτεκάκια και τη μία μπίρα στα δύο. Τότε λεγόταν Τα σουβλάκια του Περικλή. Ο Παρασκευάς είναι γιος του, πρώην πατωματζής. Ανέλαβε την επιχείρηση μόλις επέστρεψε από τη Θεσσαλονίκη, διαζευγμένος, κακήν κακώς, όπως ακούστηκε.

Νέα διακοπή. Σκέφτεται πως η Ουρανία αποκλείεται να έχει ξεχάσει το στέκι. Ήταν και στα εγκαίνια, το '74. Ο Ιάκωβος, με το που γύρισε από την επιστράτευση για την Κύπρο, εκεί έπιασε δουλειά [...]

Η πρώτη σελίδα γέμισε, δίχως την παραμικρή μουντζούρα, γιατί η κυρία Σοφία λέει από μέσα της δυο και τρεις φορές την κάθε πρόταση πριν τη βάλει στο χαρτί. [...]Πεντέμισι σελίδες. Ρεκόρ. Τις ξαναδιαβάζει. Κοιτάζει το ρολόι, εννιά και είκοσι. Άλλη μια ματιά στις σελίδες, άλλη μια ματιά στο ρολόι, εννιάμισι νταν.

Τι περιμένει; Αυτή η ησυχία βασιλεύει επίτηδες, για να γράψει και τα υπόλοιπα.

Ουρανία μου, θα έχεις ξεσυνηθίσει να διαβάζεις μεγάλα γράμματα, αλλά απόψε περνώ κι εγώ την ώρα μου γράφοντας, πρώτον διότι θρήκα αυτές τις παλιές λευκές κόλλες να μου παραπονούνται άγραφες, δεύτερον διότι δε θα ήταν φρόνιμο να βγω, λόγω ελαφρού κρυολογήματος ...[...]

Αυτά είναι τα πραγματικά νέα μου. Όλα τα υπόλοιπα κυλούν όπως εδώ και χρόνια, όπως τα συνοψίζομε τηλεφωνικώς.

Φτάνει, το γράμμα κινδυνεύει να γίνει βιβλίο. Η κυρία Σοφία φαντάζεται τα μάτια της μεγάλης της αδελφής, πίσω από τα γυαλιά, να το καταφέρνουν γραμμή-γραμμή.[...]

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Γιατί, κατά τη γνώμη σου, η ηρωίδα Σοφία αισθάνεται την ανάγκη να γράψει στην αδελφή της; Ο τρόπος επικοινωνίας με σύγχρονα μέσα στις μέρες μας καλύπτει τη ζωτική επιθυμία για ανθρώπινη επαφή;

ή

2. Να γράψεις έναν υποθετικό διάλογο ανάμεσα στις δύο αδελφές, στον οποίο η Ουρανία επιχειρεί να πείσει τη Σοφία να αλλάξουν τρόπο επικοινωνίας και να προσαρμοστούν στα νέα τεχνολογικά δεδομένα.

Μονάδες 25